

Factsheet fiscale beleidsagenda en brief aanpak belastingontwijking en -ontduiking

De staatssecretaris van Financiën heeft op 23 februari twee beleidsbrieven naar het parlement gestuurd met zijn prioriteiten voor de periode tot en met 2021. De eerste brief - Fiscale beleidsagenda - geeft de beleidsambitie ten aanzien van de fiscale maatregelen van het kabinet. De tweede brief gaat over de inzet van het kabinet om belastingontwijking en -ontduiking aan te pakken.

Brief Fiscale beleidsagenda

De brief fiscale beleidsagenda beschrijft de vijf beleidsprioriteiten van Staatssecretaris Snel:

1. Aanpak van belastingontwijking en belastingontduiking. Zie verderop in deze factsheet voor een nadere toelichting.
2. Lagere lasten op arbeid. Het kabinet verlicht de lasten voor burgers. Daartegenover staat een verhoging van het lage btw-tarief. Per saldo gaan alle inkomensgroepen er de komende jaren inkoopkracht op vooruit.
3. Aantrekkelijk vestigingsklimaat voor het reële bedrijfsleven. De lasten voor bedrijven worden verlicht. Zo worden de vennootschapsbelastingtarieven stapsgewijs verlaagd naar 15% en 20,5%. Deze verlaging wordt vooral gefinancierd door een grondslagverbreding.
4. Verdere vergroening: het kabinet wil via de belastingen de milieukosten die niet (volledig) in marktprijzen tot uiting komen beter beprijzen, o.a. door de introductie van een nationale CO₂-minimumprijs.
5. Goede uitvoerbaarheid: Het kabinet wil een goede uitvoering van belastingwetten waarborgen.

Daarnaast wordt in de fiscale beleidsagenda ingegaan op de impact van de digitalisering van de economie op het belastingstelsel.

Aanpak belastingontwijking en -ontduiking

- Nederland heeft een belastingstelsel dat ondernemers zo min mogelijk belemmert om in het buitenland te ondernemen, en buitenlandse ondernemers stimuleert om in Nederland te investeren. Dat past bij een open economie als Nederland.
- Eén van de redenen voor deze brief is de (internationale) kritiek op het Nederlandse belastingstelsel.

Keerzijde van het Nederlandse internationaal georiënteerde belastingstelsel is dat het ontvankelijk is voor oneigenlijk gebruik. Met name op de doorstoompraktijk naar belastingparadijzen krijgt Nederland kritiek. Om die reden wordt Nederland (ten onrechte) wel eens weggezet als belastingparadijs. Dit is slecht voor het imago van Nederland en daarmee nadelig voor het vestigingsklimaat voor het reële bedrijfsleven. Bovendien kan dit beeld de belastingmoraal ondermijnen. Het draagvlak voor fiscale faciliteiten die belangrijk zijn voor het internationaal opererende bedrijfsleven zoals het uitgebreide verdragennetwerk en het bieden van zekerheid vooraf worden hiermee onder druk gezet. Dit is ongewenst.

- Het kabinetsbeleid bij de bestrijding van belastingontwijking en -ontduiking bestaat uit tweepijlers:
 - bescherming van de belastinggrondslag
 - maatregelen in de sfeer van transparantie en integriteit.

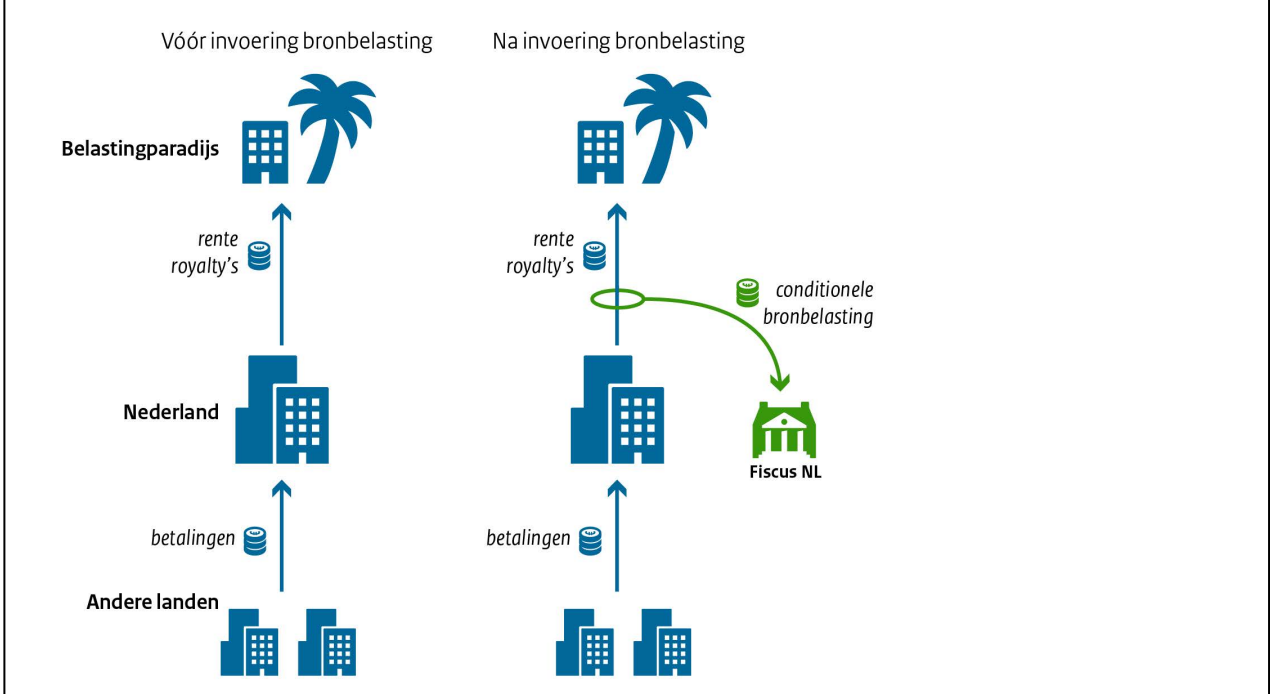
Eerste pijler: Bescherming van de belastinggrondslag

- Om te voorkomen dat het internationaal georiënteerde Nederlandse belastingstelsel wordt gebruikt voor doorstroomactiviteiten naar belastingparadijzen voert het kabinet per 2021 een bronbelasting in op uitgaande rente- en royaltystromen naar 'low tax jurisdictions' en in misbruiksituaties. Onder low tax jurisdictions wordt verstaan landen met een laag statutair tarief of landen opgenomen op de EU-lijst van niet-coöperatieve landen. Ook het verzwaren van substance-eisen draagt bij aan het aanpakken van de doorstroompraktijk (zie figuur 1).
- Door middel van het Multilateraal Verdrag wil dit kabinet het Nederlandse verdragennetwerk minder vatbaar maken voor oneigenlijk gebruik. Dat Nederland hierin ambitieus is blijkt uit het feit dat Nederland aantoonbaar meer antimisbruikbepalingen opneemt dan veel andere landen (figuur 2).
 - Eén van de maatregelen die Nederland door middel van het Multilateraal Verdrag in de belastingverdragen wil opnemen is een principal purpose test. Als het verkrijgen van verdragsvoordelen één van de voornaamste doelen is van een structuur of transactie, dan voorkomt de principal purpose test dat een verdragspartner van Nederland ten onrechte wordt beperkt in de heffingsbevoegdheid. De principal purpose test draagt er zo aan bij dat Nederland onaantrekkelijk wordt voor ongewenste doorstroomstructuren.
- Nederland zal de maatregelen uit de eerste en tweede Europese richtlijn ter bestrijding van belastingontwijking (ATAD1 en ATAD 2) invoeren. Dit kabinet zal bij de implementatie van deze richtlijnen op belangrijke onderdelen zoals bij de earningsstrippingmaatregel en de CFC maatregel verder gaan dan de richtlijn voorschrijft.
 - De earningsstrippingmaatregel houdt in dat de aftrekbaarheid van rente die een belastingplichtige is verschuldigd wordt beperkt. Nederland zal bij de earningsstrippingmaatregel geen groepsuitzondering opnemen. De drempel wordt verlaagd van 3 miljoen naar 1 miljoen. Bovendien komt er geen eerbiedigende werking voor bestaande leningen. Met deze invulling zal de maatregel ook bijdragen aan een meer gelijke behandeling van eigen en vreemd vermogen. Dat levert stabielere bedrijven en gezondere economische verhoudingen op (zie figuur 3).
 - Bij de Controlled Foreign Company (CFC) maatregel – die moet voorkomen dat bedrijven belastingontwijken door mobiele activa te verschuiven naar een CFC in een laagbelast land- kiest Nederland voor een invulling die belastingontwijking via entiteiten in belastingparadijzen aanpakt. Daarom kiest het kabinet, bovenop de correcties die mogelijk al voortvloeien uit toepassing van het zogenoemde arm's-lengthbeginsel, voor model A voor CFC's in 'low tax jurisdictions' die geen wezenlijke economische activiteit uitoefenen (zie figuur 4).
- De implementatie van ATAD 2 zorgt ervoor dat belastingontwijking via zogenoemde 'hybride mismatches' zoveel mogelijk wordt voorkomen. Hybride mismatches ontstaan door verschillen tussen belastingstelsels waar bedrijven gebruik van kunnen maken. Meest bekende voorbeeld is de CV/BV-structuur, waar de aantrekkelijkheid van wordt beëindigd (zie figuur 5).

Tweede pijler: Bevorderen transparantie en integriteit

- Om de transparantie en integriteit te vergroten wordt het wettelijke fiscale verschoningsrecht van advocaten en notarissen verduidelijkt en worden aan hen opgelegde vergrijpboeten vanwege deelneming aan een beboetbaar feit geopenbaard. Dat betekent dat deze financiële dienstverleners zich beter moeten verantwoorden over de structuren waar zij over adviseren.
- Dit kabinet gaat de praktijk van het afgeven van rulings met internationaal karakter herzien. Bij de herziening wordt gekeken naar de manier waarop geborgd wordt dat deze rulings alleen worden afgegeven aan bedrijven die een reële bijdrage leveren aan de economie. Bijvoorbeeld door een verscherping van de zogenaamde substance-eisen. Daarnaast wordt gekeken naar hoe nog meer transparantie gegeven kan worden over de rulingpraktijk.
- Om de integriteit van financiële markten te versterken werkt het kabinet aan wetgeving voor het instellen van een zogenoemd UBO-register (Ultimate Beneficial Owner). Ook wordt bestaande wetgeving voor trustkantoren aangescherpt.
- Het kabinet zal het richtlijnvoorstel van de Europese Commissie voor mandatory disclosure om te komen tot meer transparantie implementeren. Het voorstel houdt in dat financiële tussenpersonen (bijvoorbeeld belastingadviseurs, advocaten, notarissen, trustkantoren) verplicht worden om informatie aan de Belastingdienst te verstrekken over grensoverschrijdende -mogelijk agressieve- belastingstructuren.

Figuur 1: bronbelasting rente en royalty's

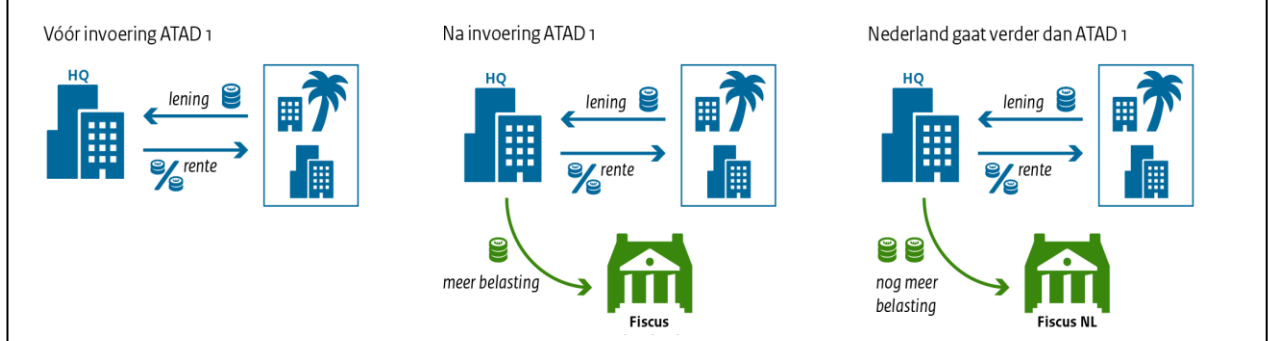

Figuur 2: Positie Nederland bij MLI in relatie tot omringende landen

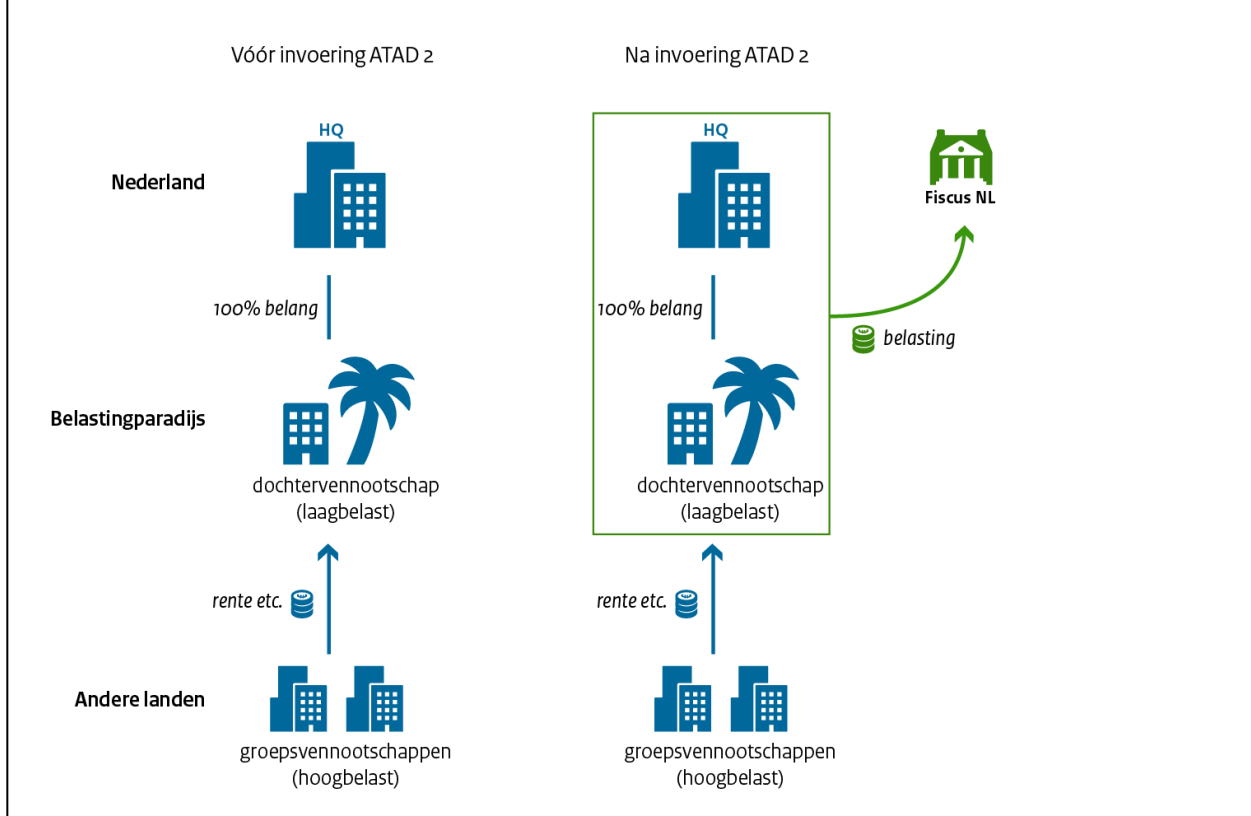
	Nederland	Ierland	Frankrijk	België	Duitsland	Luxemburg	Verenigd Koninkrijk	Zwitserland
Hybride mismatches	●	●	●	●	●	●	●	●
Entiteiten met dubbele woonplaats	●	●	●	●	●	●	●	●
Niet toepassen vrijstellingsmethode voor het voorkomen van dubbele belasting	●	●	●	●	●	●	●	●
Jaarbezitsels tegen dividend stripping	●	●	●	●	●	●	●	●
Jaar terugkijken voor belangen in onroerende zaaklichamen	●	●	●	●	●	●	●	●
Anti-misbruikbepaling voor vaste inrichting in derde rechtsgebieden	●	●	●	●	●	●	●	●
Vaste inrichting bij commissionairsstructuren en vergelijkbare strategieën	●	●	●	●	●	●	●	●
Kunstmatig omzeilen vaste inrichting door uitzonderingen voor specifieke activiteiten	●	●	●	●	●	●	●	●
Antifragmentatie	●	●	●	●	●	●	●	●
Opsplitsen van contracten	●	●	●	●	●	●	●	●

● land wil maatregel via MLI laten doorwerken
 □ land wil maatregel niet via MLI laten doorwerken

Figuur 3: Renteaftrekbeperving

Figuur 4: CFC-maatregel

Figuur 5: hybride mismatchstructuur (CV/BV)

